

2017-08-22

a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
az Alkotmánybíróság részére
Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Budapesti Könyvtár	
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság	
Közigazgatási Szakág	
Érke:	2017-08-21
Érke módja: postán / gyűjtőládába / személyesen / faxon / e-mailen	
Példány:	Melléklet:
Ügyszám:	27146/2017/6

- [1] Alulírott dr. Tordai Csaba ügyvéd (nyilvántartó kamara és nyilvántartási szám: Budapesti Ügyvédi Kamara 01-020857, székhely: 1054 Budapest, Vécsey utca 4. 3. emelet 4., telefonszám: +36-1-7964497, telefax: +36-1-7002373, e-mail: csaba.tordai@avocat.hu) a csatolt meghatalmazás alapján [REDACTED] indítványozó [REDACTED] képviselőjében eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 6.K.27.146/2017/5. szám alatt hozott jogerős ítélettel szemben

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1837-0/2017
2017. SZEPTEMBER 25.	
Példány:	1
Melléklet:	5 db
Kezelőiroda:	+6

[2] **a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t**

- [3] nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg, hogy a támadott ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert jogait, ezért az alaptörvény-ellenes, amelyre figyelemmel a támadott ítéletet az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Előzmények

- [4] Az indítványozó terhére az elsőfokon eljáró Zsámbék Város Önkormányzatának Jegyzője az ingatlan-nyilvántartásba Zsámbék belterület [REDACTED] hrsz. alatt felvett, 0,4577 hektár alapterületű ingatlan indítványozói tulajdonban álló eszmei hányada után a 2011., a 2012. és a 2013. adóévre telekadó-fizetési kötelezettséget állapított meg. Az elsőfokú határozatban az eljáró hatóság a tényállás részeként elismerte, hogy a kérdéses ingatlan mindhárom adóévben ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt állt. Az indítványozó az elsőfokú hatóság előtt előadta, hogy a kérdéses földterületet az édesapja a csehszlovák lakosságcsere eredményeként kapta Magyarországon, azon gyümölcsöst telepített, amelyet haláláig gondozott, ezt követően pedig a gyümölcsöst az indítványozó és testvére művelték. Az elsőfokú határozat ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 52. § 16. pontjának az érintett adóévekben hatályos rendelkezése alapján a belterületi, ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek csak akkor nem minősülnek a Hatv. alkalmazásában teleknek (így akkor nem kell utánuk telekadót fizetni), ha azok művelési ág szerinti aranykorona értékét az ingatlan-nyilvántartás tartalmazza. Az egy hektár alatti, belterületi földrészeket ugyanakkor az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.) 23. § (3) bekezdése, valamint a törvény végrehajtására kiadott 109/1999.(XII.29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Inyvh.) 50. § (2) bekezdés a) pontja alapján akkor is kivéttként kell nyilvántartani, ha azok ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt állnak, így azok művelési ág szerinti aranykorona értékét az ingatlan-nyilvántartás nem tartalmazza. Erre figyelemmel az egy hektár alatti, belterületi, ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt álló földterület a Hatv. alkalmazásában teleknek minősül, amely után a telekadó kivethető.

- [5] Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró Pest Megyei Kormányhivatal a lényegét tekintve, megfogalmazásbeli pontosítás mellett helybenhagyta az elsőfokú adóhatósági határozatot.
- [6] A másodfokú határozat bírósági felülvizsgálata érdekében az indítványozó keresetet indított. A keresetében hivatkozott arra, hogy a Kúria következetes gyakorlata szerint a kérdéses adóévekben a Hatv. helyes értelmezése mellett az egy hektárnál kisebb, tényleges mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi földrészek után nem áll fenn telekadó-fizetési kötelezettség, függetlenül attól, hogy azok művelési ág szerinti aranykorona értékét az ingatlan-nyilvántartás nem tartalmazza. Ez a kúriai jogértelmezés több közzétett eseti döntésben is megjelent [KGD2014.83. számon közzétett Kfv.VI.35.812/2012/8. számú ítélet, BH2015.174. számon közzétett Kfv.I.35.589/2014. számú ítélet]. A támadott ítéletben a bíróság az indítványozónak a kúriai határozatokban megjelent jogértelmezés talaján álló, azok jogi érvelését követő keresetét elutasította. Az ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2017. június 22-én vette kézhez.

A befogadási feltételek teljesülése

- [7] Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.
- [8] A támadott ítélet azzal, hogy elutasította az indítványozó által a terhére telekadó-fizetési kötelezettséget megállapító közigazgatási hatósági határozattal szemben előterjesztett keresetet, az ügy érdekében határozott. A támadott ítélet az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint megsértette az indítványozónak az az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésében, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert jogait. A támadott ítélet az indítványozó mint ügyfél részvételével zajlott közigazgatási hatósági eljárásban született határozatot az indítványozó kérelmére vizsgálat felül, így az indítványozó az ügyben érintettnek minősül. A támadott ítélettel szemben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340. § (1) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek.
- [9] A bírói döntést annak alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, mivel az helybenhagyta az indítványozót terhelő telekadó kivetését. Ezen túlmenően az indítványozó szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a következetes kúriai gyakorlattól indokolás nélkül eltérő bírósági ítélet sérti-e a tisztességes eljáráshoz való jogot.
- [10] A támadott ítéletet az indítványozó jogi képviselője 2017. június 22-én vette kézhez, így az alkotmányjogi panasz 2017. augusztus 21-ig nyújtható be. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 71. § (4a) bekezdése szerint a jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó perjogi szabályok szerint is be lehet nyújtani az elsőfokú bíróságon. A Pp.

394/H. § (3) bekezdése szerint ilyen esetben a beadványt a befogadás-visszaigazolásban megjelölt időpontban kell a beadványt a bírósághoz megérkezettnek tekinteni.

Az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésének sérelme

- [11] Az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdése tartalmazza az általános jogegyenlőségi szabályt. A következetes alkotmánybírósági gyakorlat szerint a diszkrimináció-tilalom a jogrendszer egészére, így – az Alaptörvény II. cikkében elismert, az emberi méltósághoz való jogon keresztül – az alapjogokon kívüli egyéb jogokra is kiterjed, amelyek vonatkozásában akkor állapítható meg alaptörvény-ellenes megkülönböztetés, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben levő jogalanyok között anélkül tesz különbséget, hogy a megkülönböztetésnek a tárgyilagos mérlegelés szerint ésszerű indoka lenne, vagyis az önkényes {legutóbb összefoglalóan 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [12] A Hatv. 52. § 16. pontja szerint a támadott határozattal érintett adóévekben nem minősült teleknek, így telekadó-fizetési kötelezettséget sem alapozott meg „*az ingatlan-nyilvántartásban művelési ág szerint aranykorona-értékkel nyilvántartott és ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi tel[ek], a külterületi termőföld[d], valamint az ingatlan-nyilvántartás szerint tanyaként nyilvántartott ingatlanhoz tartozó földterüle[t], feltéve, ha az ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt áll*”. Az indítványozó álláspontja szerint a telekadó alóli kivétel szempontjából összehasonlítható helyzetben levő, homogén csoportot alkotnak a ténylegesen mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek tulajdonosai, mivel a törvényi szabályozás célja egyértelműen az volt, hogy a mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek után ne kelljen telekadót fizetni.
- [13] Az Inytv. 23. § (3) bekezdése szerint – adminisztratív egyszerűsítés érdekében – a hasznosítási módra tekintet nélkül művelés alól kivett területként kell nyilvántartani az egy hektár alatti belterületi termőföldeket, így azok művelési ág szerint aranykorona-értékkel ezen jogszabályi vélelem miatt nem rendelkeznek.
- [14] A Hatv. hivatkozott rendelkezésének erre figyelemmel olyan értelmezés is adható lenne, amely szerint az egy hektár alatti, belterületi, mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek után fennáll a telekadó-fizetési kötelezettség, míg az egy hektárnál nagyobb, hasonló belterületi telkek esetében nem. Egy ilyen jogértelmezés elfogadása ugyanakkor a homogén csoporton belüli, hátrányos megkülönböztetést eredményezne, amelynek nincs ésszerű indoka, mivel az ingatlan-nyilvántartás adminisztratív egyszerűsítése és a telekadó-fizetési kötelezettség fennállása között értékelhető okozati összefüggés nincsen. Ezen túlmenően nyilvánvalóan ésszerűtlen következményre vezetne, ha a vagyonadónak minősülő telekadó az egy hektárnál nagyobb (tehát értékesebb) belterületi, mezőgazdasági művelés alatt álló telkeket nem terhelné, míg az egy hektár alatti (tehát kisebb értékű), hasonló belterületi, mezőgazdasági művelés alatt álló telkek esetében fennállna ez az adófizetési kötelezettség.
- [15] A Kúria a fentebb hivatkozott döntéseiben – az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel – éppen ezen érvek alapján a Hatv. rendelkezéseit az érintett adóévekre nézve alaptörvény-konform módon, az ésszerű indok nélküli hátrányos megkülönböztetést kizárva akként értelmezte, hogy az egy hektár alatti, belterületi, tényleges mezőgazdasági művelés alatt álló telkek után nem áll fenn telekadó-fizetési kötelezettség. Ezek a kúriai

döntések támasztják alá azt, hogy nem a Hatv. rendelkezése alaptörvény-ellenes, mivel annak adható olyan értelmezés is, amely kizárja az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésének sérelmét.

- [16] A támadott ítélet ugyanakkor azzal, hogy – a Kúria esetjogától eltérően – a 2011-2013. adóévekre az indítványozó tulajdonában álló, belterületi, egy hektárnál kisebb, igazoltan mezőgazdasági művelés alatt álló telek esetében helybenhagyta a telekadó kivetését, a homogén csoporton belül az indítványozót hátrányosan megkülönböztette, pusztán azon az alapon, hogy az Inytv. adminisztratív egyszerűsítési okból mellőzi ezen telkek aranykorona-értékének nyilvántartását. Ez az indok az indítványozó álláspontja szerint a fentebb kifejtettek, valamint a Kúria esetjogában megjelenő indokokra figyelemmel nem ésszerű, ezért a támadott ítélet sérti az indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésében biztosított jogát.
- [17] Megjegyzi az indítványozó, hogy az alapvető jogok biztosa az AJB-3335/2013. számú jelentésében megállapította, hogy az Inytv.-nek és az Inyvh.-nek az egy hektár alatti belterületi mezőgazdasági művelés alatt álló földterületekre vonatkozó, fentebb hivatkozott szabálya alkotmányos visszásságot okoz. Az Országgyűlés ezt követően, az ombudsmani jelentésre figyelemmel, 2014. január 1-jei hatálybalépéssel a Hatv. 19. §-át egy új b) ponttal egészítette ki, amely a telek Hatv.-beli fogalmának, illetve az Inytv. és az Inyvh. érintetlenül hagyása mellett egy speciális adómentességi esetet vezetett be az ilyen telkekre. A Kúriának az előzőekben hivatkozott, a Hatv. módosítása után született ítéletei ugyanakkor a Hatv. speciális mentességi szabályának hatálybalépése előtti időre sem látták kivethetőnek a telekadót az egy hektár alatti belterületi mezőgazdasági művelés alatt álló földterületek után.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme

- [18] Az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk 1. bekezdése ismeri el a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, amelyet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése is védelemben részesít. Az Alkotmánybíróság a következetes gyakorlata szerint az alapjogok érvényesülésének minimális mércéjeként fogadja el a nemzetközi szerződésekben foglalt, illetve az ahhoz kapcsolódó ítélkezési gyakorlatban kibontott jogvédelmi szintet {32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; 3206/2014. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [30]; 32/2014. (XI. 3.) AB határozat, Indokolás [50]; 8/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [28]}. Mivel az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése lényegét tekintve azonosan szabályozza a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, ezért az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésének az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatában kibontott tartalmánál az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított védelem nem lehet alacsonyabb szintű.
- [19] Az EJEB az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdéséből fakadó követelménynek tekinti, hogy a bíróságok ítélkezési gyakorlata kiszámítható és egységes legyen [Beian v. Romania, no. 30658/05 § 33], amelyet az Alkotmánybíróság is korábbi döntéseiben a tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben már hivatkozott {3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [51]}.
- [20] Ugyancsak a tisztességes eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti jog részét képezi, hogy a bíróság a határozatát – az adott ügy sajátosságaihoz igazodó mélységben – indokolja. {26/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [58]-[59]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}

- [21] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog ezen két részjogosítványából az indítványozó álláspontja szerint az következik, hogy sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését az a bírósági határozat, amely a következetes, ezért kiszámítható és egységes felsőbbbírósági gyakorlattól úgy tér el, hogy az eltérés okszerű indokairól az indokolásban nem ad számot. Mindez nem vezet arra, hogy az Alkotmánybíróság jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon, mivel kizárólag a bírósági gyakorlat kiszámíthatóságát és az indokolási kötelezettséget szélsőségesen sértő bírósági határozat alapjogi szempontú felülvizsgálata történne meg.
- [22] A fentebb kifejtettek szerint a támadott ítéletben a bíróság által elfoglalt jogértelmezés a lényegét tekintve ellentétes a Kúria következetes, számos közzétett eseti döntésben elfoglalt jogértelmezésével. Bár a keresetlevélben az indítványozó részletesen hivatkozott a Kúria ezen eseti döntéseire, azokat az eljáró bíróság figyelmen kívül hagyta olyan módon, hogy nem is indokolta, hogy miért tér el a Kúria ezen döntéseiben megjelenő jogértelmezéstől. Az indítványozó a pertárgyérték miatt ugyanakkor a Pp. 340/A. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem nyújthat be a támadott ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet, így az ügy nem kerülhet a következetes gyakorlatot kialakító Kúria elé.
- [23] Az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy a támadott ítélet a következetes kúriai gyakorlattól indokolás nélkül tért el, a fentebb kifejtettek szerint sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, alapvető jogát.

Adatkezelési nyilatkozat

- [24] Az indítványozó a személyes adatainak közzétételéhez nem járul hozzá.

Budapest, 2017. augusztus 21.

Tisztelettel,

dr. Tordai Csaba ügyvéd

